

IOAN. THOMÆ FREIGHII
PARTITIO-
NES IVRIS V-
TRIVS QVE

Hoc est,

OMNIVM IVRIS TAM
CIVILIS QVAM CANONICI MATE-
RIARVM, IN TABVLAS APTA ET ILLVSTRIS
digestio: ex ipsis Pandectarum fontibus, simul & receptis earum in-
terpretibus, cuiuslibet vim, amplitudinem, distributionem, adhæ-
rentia & consequentia, plenissimè monstrans: partiendi methodo ta-
liferè deducta & ob oculos posita, ut in latissimo Legum Oceano
nihil ad intelligentiam memoriàmq; aptius esse videatur,
opusq; nō solum Iurisconsultis, sed etiam cæteris
Sapientiæ studiosis utilissimum
futurum sit,

AD

CLARISSIMVM VIRVM DN. VVOLFANGVM
Screthium Iuris in Archigymnasio Priburgensi
antecessorem.

HIS ADIECTAE SVNT PARTITIONES
Feudales, ex clariss. I.C. VDALRICI ZASII
Epitome deductæ.

Cum Privileg. Cæsar. Maiestatis.

BASILEAE, EX OFFICINA SIXTI HEN-
RIC PETRI, ANNO RECVPERATAE S.A.
Iuris humanæ M. D. LXXI
Mense Martio.

ERVDITIONE ET OMNI

VIRTVTVM GENERE PRÆSTANTI VI-

RO, DN. VVOLFANGO STREITHIO, IV.

ris in Archigymnasio Erburgensi Antecessori, domino & Meccenatis suo obseruandissimo. &c.

Onstituenti mihi Pandectas, iuris nostri fontem, & quendam quasi circumseptum sua immensitate alueum, partiendi ista via ad memoriam & intelligentiam aptè in breuitatem quandam redigere, Vvolfange Meccenas: consultum uisum est, non in

dolio, quod aiunt, figulorum artem discere, sed in opere aliquo faciliore tentare, quis noster conatus, quæ fortuna, quis successus futurus esset, iam ad rem hunc potissimum autorem sumpsi, cuius methodo nec a ueteribus, nec à nostræ ætatis hominibus, quicquam diuinius animaduerti scriptum esse, nec maiori iudicio, aut clariore luce, aut breviori compendio: ita ut siue subiectam quasi materiam libri: siue formam ac tanquam exædificationem totius Operis spectes ac consideres: nihil in eo reprehendere, nihil desiderare possis. Verissima enim iuris præcepta, sapientissimo, iustissimoq; ordine ita conscripsit, ut multis inutilibus Pandectarum locis reiectis, ea solum elegerit, quæ sua constantia methodi ordinem & lucem ingrederentur. Cumq; tres potissimum uirtutes sint, quæ in quolibet iuris & iusticiæ sacerdote supra reliquarum uirtutum cœtum præcipue eminent & elucent, Veritas nimirum, Sapientia & Iusticia: ita eas quasi normas & regulas ubique in hoc suo scripto secutus est, ut nihil non uerum, nihil non suo loco positum, nihil non prudentis siue explicatum deprehendi possit. Quod si uel recentium, quorum multi sunt, qui cum ipso superbe certare, sed inani conatu, ausi sunt: uel ueterum methodos consideres & diligenter perpendas: uidebis à quibuscunq; uel Doctoribus uel Triumuiris, multa non uere, plura nō suo loco, plurima uero specialiter proposita & diuersis locis sæpius repetita & inculcata: quæ generaliter suo loco explicata, mirum quantam lucem iuri asserre potuissent. Iam quod ad formam huius scripti attinet, tantam œconomiam, tantumq; ordinem animaduertes, ut dilucidius, ut aptius in hoc genere fieri nihil possit. Nam illam *seruatiq;* quam in partiendo, res in duo membra plerumq; quoad scripserit, digeruntur, tantopere Platoni, tantopere Aristoteli probatam, ita retinuit, ut ubicunq; potuerit libenter bimenbrem diuisionem instituerit. Cuius rei argumentum est prima statim partitio iuris in Philosophicum & Historicum: quam deinceps in intermedijs differentijs ac speciebus ita diduxit, ut methodus tanquam per gradus subalternos, pedetentim descenderet: nec unitas finisq; Platonis in extremam multitudinem infinitatemq;: uel Aristotelis genus in ultima indiuidua repente præceps iret, ut cum P. Ramo præceptore loquar. Non autem mirum est multis aliud uideri, quibus uenustas & rectitudo huius methodi aut non cognita aut parum diligenter perpenfa est. Nam ipse mihi confesus sum, quam non facile, quam non cuiusuis sit, ista adamulsum explorare: uno ipse mihi testis sum, quam sæpe omnia uersarim, quomodo sursum deorsum uoluarim, quam sæpe scripserim ac rescripserim, donec ad nostram methodum quadrarent, & ad perpendiculum normamq; congruerent.

Tabularum in iuris Methodum,

pars prima, quæ tota est Philosophica, hoc est, rationes & causas iuris inquirens.

Argumentum doctrinæ iuris.

Philosophicam seu Iuris. i. veram & rationem omnium iuris quantum humana mens assequi potest, inquirens. Veritate n. in acquisitione consistens, ex quibus oriuntur constitutiones quæ pro ill. habentur. Sæpe. n. queritur unde quodq. ius existat, & quis obliget. Vt cum in dubium vocatur, an Rubrica decretorum sint authentica & ita non nunquam disceptatur de ipsius legibus & constitutionibus, quas constat in aliqua Rep. existere. Et tamen de illarum auctoritate dubitatur: vel quia ab illis lata sunt, quibus non licuit, aut quia non debita solemnitate promulgatae sunt: vel quia non habent iustitiam matrem: vel quia agunt de rebus de quibus earum conditoribus aliquid consuetudine non licuit. Item disceptatur aliquando de legibus & statutis prudentes & iustitiam in aliqua Rep. etiam, adeo ut de eorum æquitate & auctoritate nullum sit dubium, & tamen incidenter causa, propter quas earum consuetudo sit relaxanda. Ad eorundem modum de consuetudine. Vt auctoritate disceptatur & iudicatur iuxta l. de quibus. §. in veterata ff. de ll. & S. C. Recte igitur & sapienter Arzo dicit esse quasdam leges legum. Nam in plerisque titulis iuris, non ponitur decationes casuum, nec prescribuntur forma iuris, quæ in quaque facti specie sequantur, sed generalis quedam doctrina iudicandi de auctoritate omnium legum & de constitutione traditur. Et quia prior & potior est etiam causarum cognitio & obligationum iuris, arbitror veteres hanc partem re ipsa reo dixisse. Quis enim non intelligit frustra condi legi atq. allegari, cuius auctoritas, atque obligatio non apparet? Ad explanationem talium questionum, requiritur cognitio causarum, ex quibus omnium legum atq. constitutionum auctoritas oritur. Hic igitur consideranda iuris

Duo sunt Controuersiarum de Iure genera,

Causa.

Differentia.

Effectus, seu Obligatio.

Accidentia, ut sunt

Interpretatio } Iuris.
Fictio — }

Allegatio legum.

Raro loco legis, & probabile optationes.

Historicam seu facti cum queritur, quid in quaque facti specie pro iure obseruetur. Consistit. n. in perquirendis iuris formis, quas in singulari negotiorum & delictorum humanarum speciebus pro iure obseruari leges uolunt, ut eas tanquam ducet ad tuendam & conferuendam societatem humanam sequantur. Quas autem & in his formis quedam cause annectantur. Tamen si quis recte consideret istas omnes causas, ex necessitudine naturali & civili, adeoque ex prioris parte iuris doctrina, tanquam ex fonte deducantur. Itaq. accuratè sicut hæc due partes discernendæ, ut intelligamus posteriorem à priore sulciri & confirmari. Nonnunquam tamen posterior pars iuris, ut in hac uita tranquillitas conferuatur, ita præsertim prior, ut eorum que consuetudine sunt, nulla necessaria & generalis posita reddi ratio iuxta l. non omnium. De ll. & S. C. Ac si quidem constitutionibus aliqua probabilitas aut firma ratio reddatur, magna habenda est gratia legislatori, quod sicut consilium nobis non esse uoluit rationemq. legi adiunxerit, ut per eam ex qua animâ sua quædam uis uigere & regere. Si uero nō est a diebus ratio, tum sola constitutus auctoritate subsistit, sicut historiae propter solâ narratū fidē creditur. Quapropter hæc pars historica dicitur. Nā hoc & ipsa legū mutatio & correctio indicat: sicut refert Pompo. ff. de Origine iuris. Et est eorum in nouellis constitutionibus.

Sed hoc ius Facti duplex est.

Personæ.

Res.

Allegationes & exceptiones.

Iudicia.

Privilegia seu beneficia iuris.

Pœnia.

IOAN. THOMAE FREIGH
PARTITIONES FEVDA,
LES: EX CLARISS. I. C. VDAL
RICI ZASII EPITOME
deductæ.

AD
NOBILISS. ADOLESCENTES, IOAN. GEORGIVM A PFIRT
*Gabrielem Reichle à Meldeckh, et Sigismundum Fride-
ricum ab Hornstein.*

In fine adiecimus Ideam Iureconfulti obiter & ex
tempore confectam.

BASILEÆ,
PER SIXTVM HENRICV PETRA

M. D. LXXI.

NOBILITATE GE-
NERIS, ERUDITIONE ET MO-
RVM ELEGANTIA PRAESTAN-
tibus adolescentibus,

IOANNI GEORGIO A' PFIRT: GABRIELI
*Reichle à Meldeck: & Sigismundo-Friderico ab Horn-
stein. S. P. D.*

Cum has Tabulas Feudales, ex praestantissimi I. C. Zastri
commentarijs expressas, Typographo edendas in pub-
licum committerem, Adolescentes nobilitate, eruditio-
ne & morum elegantiâ praestantes, fortè fortuna accidit,
ut meae acroases, quas priuatim uobis in Iustiniani Institutionibus
faciebam, in idem tempus inciderent. Quas cum uos quoque praes-
ter caeteros honestos uiros, & liberalium artium magistros (qui me
eas lectiones suscipere suis precibus coegerant) adire dignati esse-
tis: statim occasionem amplissimam optatissimamq; istas quales-
cunq; meas uigilias exornandi, & ne agrestium procorum impor-
tunitas timeretur, tanquam liberali custodia circumuallandi, na-
ctum me putauit. Quamobrem cum istas meas lucubratiunculas in
pergula spectandas proponere publicè iam antea constituissem,
ut eruditorum acriorem censuram subirent, & iuris studiosis quo-
modo prodesse: eas sub uestro potissimum nomine lucem
aspicere nunc, & in publicum prodire uolui. Nam etiam uestri or-
dinis, qui ius saepe in principum aulis defendere, & in rebus agen-
dis uerbari cogitur: & iudicando praeclearam Reip. operam non ra-
rò nauare solet, interest, cuiusmodi opera sub tutela uestra, tanquam
in Achillis clypeo, latere: ut multi intelligant, quale genus uitae sus-
stineatis, quâue in re opera uestra pleriq; carere nequeant. Ad
quas res colendas cum aliquando accessuri sitis (id enim uita ue-
stra & familia in illustri loco posita à uobis exigit) interim hac qua-
si ludicra meditatione uestrae adolescentiæ curriculum exerceri, uos-
que in his prius desudare oportet, ut id agatis, eaq; comparetis or-
namenta eruditionis & sapientiae ac in iure reddendo & defendens-
do iustitiae & grauitatis, quibus in multorum admirationem per-
ueniatis, ita ut libenter uobis suam salutem suasq; fortunas com-
mittant: quo quid gloriosius, quid praeclearius, quid nobili homini
gratius iucundiusq; accidere in omni uita possit, non intelligo.
Quemadmodum itaque in caeteris iuris ciuilibus partibus per nos-
tram acroasin cognoscendis sedulam operam nauatis: sic hanc
a 2 quo

Libri Feudales ubi consider.

Qui nam eorum auctores fuerint, Nicolaum Oberum de Florio, & Girardus Capogisti, qui ex consuetudinibus Mediolanensibus & alijs nouallis, feudalia fecerunt, sed sine ordine congererunt.

An ne auctoritatem legis habeant. Et

Communis opinio est, quod legis uicem habeant, non solum in foro seculari, sed etiam ecclesiastico, ut D. d. post Bald. & Cardus de c. ceterum de iudic. uolent. Hostiensis in summa de iurim. eccles. § in quantum ad negat.

1 Orig. De qua uerba sunt D. d. opinioes & ut in re incerta, incerta. Est illa relictione sententia uidentur quoniam Feudalia ad Constantinum Magnam referant: qui pro utilitate uoluntatum suarum, ut praedia ex quibus ante habuerant stipendia, transirent ad haeredes, & heredes proprio feudatario: sed ita ut eorum uicem non militem praebentis. Quo beneficio tenentur obligati omnes bonifolii uicere.

1 Aliud est Regale, ut Marchie, Ducatus, Comitatus, etc. Nō regale, quod uel Ab inferioribus à principe recognoscitur. Si à rege conferatur, est tamen extra dignitatem.

2 Aliud est Nobile, quod possessorum suam nobilitat, uel eum qui prius erat, uobilitatem ostendit, ut sunt feuda quibus reges, duces, marchiones, etc. ab imp. immunitatem aut quae à ducebus uel marchionibus conferuntur. Ignobile, quod à rotarijs uel uasallibus, uel etiam à plebe seu priuatis conceditur: quod Aluaro in Barygenſe uocat.

3 Aliud est Reale, quod est perpetuum, & ad haeredes transitorium: quod propriam feudi naturam habere intelligitur. Personale, uel quae Ad recipientis haeredes non transit, ut est in feudo habitationis. Ex neutra parte ad haeredes transit, ut in Soldata. cum s. nobilis in paupertatem redactio annua datur proſuſio. datur.

4 Aliud est Ecclesiasticum, quod uel ab Ecclesia recipitur. Clerico datur & recipitur. Seculare, quod à secularibus datur & recipitur.

5 Aliud est Masculinum, quod ad masculum tantum transit id quod in feudo regale est. Femininum, cuius fortuna in feudo succedit: quod fieri, nisi per patrem exprimat, non potest. §. h. De success. feud. & §. hoc quoque. Qui feud. dare poss.

6 Aliud est Antiquum seu paternum: quae distinetur dicitur. Nam quod prouenit Ab aliquo ex antecessoribus, qui eodem agnationis ueltra quantum gradum origo fuit, antiquum dicitur. A patre uel ab aliquo usque ad quartam gradum, nempe auo, proauo, abauo, atano: paternum dicitur. Nouum, quod de nouo acquisitum fuit, & habet ritum in persona inuestiti, nec à progenitorum successione prouenit.

7 Aliud est Rectum, seu quod propriam feudi naturam habet. Diciturque rectum triplici respectu: 1 Quia purum est, & non adstridit ad certa obsequia. 2 Quia de domini licentia praesente eorum possessio obtinetur. 3 Quia remocari non potest, sine culpa. Degenerans, seu quod in propriam feudi naturam habet.

8 Modi Constituti ubi consider. Cause: Materialis, i. Res quae in fundum dari possunt. Efficiens, i. Personae per quas feuda possunt. Formalis, i. Quo modo feuda consueuantur, & quid iuris uasallus ex eis consueuat. Finalis, i. Ad quid tenentur. Successiones: Alienatio. Amisio.

4 Controversiae feudales.

In materia feudali considerantur

Feudum ipsum: quod est (ut loquitur Rainaldus de simo) bene uolens & libera rei immobilis uel acquipollentis concessio, cui nulli dominum translatio: res ita proprietate: sub fidelitate & exhibitione honorum. Dicitur autem à fide uel fidelitate, secundum Oberum c. 1. in fin. per quas fin inuest. In feudo autem considerat.

2 Species uideantur.

Ad

BASILEÆ, EX OFFICINA SIXTI
HENRICI PETRI, ANNO RECVPERATAE
Salutis humanae M.D. LXXI.
Mense Martio.